

Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας

08 Μαρτίου 2014

Η 8η Μαρτίου έχει καθιερωθεί ως η Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας, σε ανάμνηση μιας μεγάλης εκδήλωσης διαμαρτυρίας που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 1857 από εργάτριες κλωστοϋφαντουργίας στη Νέα Υόρκη, οι οποίες επιζητούσαν καλύτερες συνθήκες εργασίας.

Η πρώτη Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας εορτάστηκε το 1909 με πρωτοβουλία του Σοσιαλιστικού Κόμματος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και υιοθετήθηκε δύο χρόνια αργότερα από τη Σοσιαλιστική Διεθνή.

Μετά την επικράτηση της Οκτωβριανής Επανάστασης στη Ρωσία, η φεμινίστρια Αλεξάνδρα Κολοντάι έπεισε τον Λένιν να καθιερώσει την 8η Μαρτίου ως επίσημη αργία. Με το πέρασμα των χρόνων όμως η Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας έχασε το πολιτικό της υπόβαθρο και έχει πάρει τη μορφή εορτασμού των γυναικών. [\[1\]](#)

Παραμένει ωστόσο μια αφορμή να καυτηριάζονται τα κακώς κείμενα που αφορούν τις γυναίκες και που σήμερα, με την πρόφαση –η οποία αποτελεί μια δυσάρεστη πραγματικότητα– της οικονομικής κρίσης έχουν αυξηθεί και σε ποσότητα και σε συχνότητα.

Παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες κατακτούν μια όλο και πιο σημαντική θέση στους χώρους της εργασίας, της γνώσης και της κοινωνικής προσφοράς καταβάλλοντας επίμονες και διαρκείς προσπάθειες, οι διακρίσεις εις βάρος τους παραμένουν και σε πολλές περιπτώσεις εντείνονται – ανάλογα με το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο απαντώνται. Από τη μια επιδιώκουν να κατοχυρωθεί και θεσμικά η ισότιμη συμμετοχή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι, στην πολιτική ζωή, στα κέντρα λήψης αποφάσεων, αγωνίζονται για τη νομοθεσία σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία και το trafficking, για την κατάργηση των στερεοτύπων, τη συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής/προσωπικής ζωής, ενώ, από την άλλη, καλούνται να υποστούν τη «βία» των μέσων ενημέρωσης με την αναπαραγωγή παγιωμένων απόψεων και απαρχαιωμένων αντιλήψεων περί πατριαρχικών οικογενειών, τη μη ύπαρξη κατάλληλων δομών και υποδομών για τη φύλαξη παιδιών, τη

σωματεμπορία, τη μαύρη εργασία και την ανεργία.

Είναι πραγματικά πλήγμα για την κοινωνία να συνεχίζει να παρατηρείται ανισότητα στην εκπαίδευση, στέρηση βασικών δικαιωμάτων έκφρασης και συμμετοχής σε θέσεις ευθύνης, ή να γίνεται ακόμα και ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Όλα αυτά υποδεικνύουν έλλειψη σεβασμού ανάμεσα στα φύλα και κατ' επέκταση έλλειψη βασικών αρχών και αξιών. Ευέλικτα ωράρια εργασίας, διά βίου μάθηση, ισομερής κατανομή της αγοράς εργασίας μεταξύ αντρών και γυναικών, ενθάρρυνση για ενασχόληση με την κοινωνική και πολιτική ζωή, παροχή κινήτρων για ενδυνάμωση, ενημέρωση και δραστηριοποίηση των γυναικών είναι κάποια από τις πρωτοβουλίες που μπορεί να λάβει η πολιτεία ώστε να αφυπνίσει γυναίκες και άντρες αναφορικά με το θέμα της ισότητας των φύλων.

Επιπλέον, η εκπαίδευση κοριτσιών και αγοριών καθίσταται απαραίτητη, καθώς είναι δέον από μικρή ηλικία να γίνει βίωμα η ισότητα των φύλων σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής. Η θεωρητική διαπαιδαγώγηση αποτελεί αναγκαία αλλά όχι επαρκή συνθήκη· ο τρόπος ζωής και συμπεριφοράς γονιών και εκπαιδευτικών, οι οποίοι/-ες έρχονται καθημερινά σε άμεση επαφή με τα παιδιά, αποτελεί ουσιαστικά το ζωντανό παράδειγμα για αυτά τα ακόμα εύπλαστα και ευεπηρεάστα άτομα.

Η UNICEF επισημαίνει πως η επένδυση στις γυναίκες και τα κορίτσια, και συγκεκριμένα η εκπαίδευση των κοριτσιών, η κατάργηση των διακρίσεων και των αναχρονιστικών και βλαπτικών παραδόσεων, η καταδίκη και ο εξοβελισμός της βίας και η ενδυνάμωση της θέσης των γυναικών είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη μείωση της φτώχειας, για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη δίκαιη διακυβέρνηση.

Και μπορεί η ημέρα αυτή να μην είναι ημέρα εορτής, αλλά δε συνιστά και ημέρα για απαρίθμηση των αρνητικών δεδομένων σε θέματα ισότητας των φύλων, αν αναλογιστεί κανείς τις αλλαγές στο Οικογενειακό Δίκαιο (1982-1983), τη δυναμική παρουσία των γυναικείων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, τη σταδιακή αύξηση της συμμετοχής των Ελληνίδων στο κοινοβούλιο και στα κέντρα λήψης αποφάσεων στην τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση, το έργο και τον θετικό αντίκτυπο των πολυεπίπεδων δράσεων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων.

[1] Η άνοδος του φεμινιστικού κινήματος στη Δύση τη δεκαετία του '60 ενίσχυσε την ύπαρξη της Διεθνούς Ημέρας της Γυναίκας, η οποία από το 1975 διεξάγεται υπό την αιγίδα του ΟΗΕ και δίνει έμφαση κυρίως στην ανάδειξη των προβλημάτων και δικαιωμάτων των γυναικών.